

צבא דרום-אפריקה*

יצירת הצבא של דרום-אפריקה בימינו היא אולי המאמץ הבולט ביותר-
שגילה אחד ה'דומיניונים'. בראשית המלחמה - עכשיו ניתן הדבר להגלות -
הכיל ה'לוח הזה רק 20,000 איש בסך הכל. בזכות מאמציה הכבירים של
ממשלה חקיפה, אשר בראשה עומד הגנרל סמטס, הוטב המצב מהר. דרכי
ההבראה האגדית הזאת ראויים שנעמוד עליהם.

על פי חוקי ההגנה משנת 1912 ושנת 1922 חייב כל אזרח של היוניון,
אם הוא ממוצא אירופי, באימון צבאי בימי שלום ובשירות להגנת הארץ
במלחמה. 50 אחוז, לפחות, נתבעים למעשה לאימון בימי שלום, והם נעשים
חברים לאוף הידוע בשם "חיל האזרחים הפעיל". השאר נדרשים להצטרף
כחברים לאיגודי-קליעה, או לשירות בדיביזיה הדרום-אפריקנית של "חיל-
המילואים המתנדב של הצי המלכותי".

וכך אנו למדים, שאם אמנם לא היתה אפריקה הדרומית מוכנה למלחמה,
הרי לא חסר בה חומר-אנשים להתרחבות צבאית מהירה. אחד דרום אפריקני
נותן בנידון זה הסבר נאה למדי, וזו לשונו:

"החובה לשרת את אפריקה הדרומית בנשק, בלי להזקק לחובת-צבא כללית, הכתה
שורש לתמיד בחוקתנו, והיא מורשת הרפובליקות הישנות טרנסוואל ו, מדינת אורניה החפשיית,
אוהבות החירות, אשר אזרחיהן ראו את ההתלצות למלחמה כחובת יום-יום רגילה שלהם.
קשיות-האופי של קומנדות-הבורים** לשעבר, כושר-התנועה שלהם,
העזתם, דיוקם-בקליעה אשר כמעט לא נודע כמוהו, נמסרו בירושה לבן דרום-
אפריקה, מדור לדור.

וכך אנו רואים, שעם פרוץ המלחמה היתה קיימת מסגרת מוצקה בשביל
ארגון ההגנה של המדינה. לא עבר זמן רב ומאה אלף איש אחוז בנשק, ונמצא-
שאינם הם זקוקים לאימון אלא במידה מועטה, אף בשימוש בכלי זיין מודרניים
ממוכנים. אולי קלים היו לאימון יותר משאר מתנדבים באיזה חלק אחר מן
הקיסרות. פלישת גרמניה לארצות השפלה וכניסת איטליה למלחמה הגבירו
בהרבה את תנועת ההתגייסות. חוץ מבמקרים מועטים יוצאים מן הכלל נתחייבו
המתנדבים לשירות, ככל מקום שהוא באפריקה***. לשם הבטחת מוביליות גדולה
יותר אורגנו בריגדות של רוכבים וצורפו לשתיים מן הדיביזיות החדשות.
בטליונים של "פילגרים" (יחידות עבודה) הוקמו מתוך האוכלוסיה הצבעונית
לשירות בלתי-לוחם* בשדה. ביוני 1940 הודיעו העתונים על מציאות חלוץ

* פרק ממאמר על "הדומיניונים במלחמה" שנתפרסם ב-The Army Quarterly, אפריל 1941.
** בשם "קומנדו" נקראה בשעתה חבורת-לוחמים שהעמידו מקרבם כל ישוב או קבוצת ישובים
כחלק של "צבא העם". לאחר המכות הראשונות שהוכו בידי הבריטים נפרד צבא הבורים לקומנדות
נבדלות אשר נהלו את פעולותיהן בסגנון פרטיזני. ומאז נעשה המונח "קומנדו" לשם נרדף אצל הבריטים
ליחידת לוחמים במלחמה זעירה או בסגנונה. - המ'.

*** הוקמו בטליונים מיוחדים של חיילים צעירים, מתנדבים בגיל 17-20, אשר אין לשלחם אל
מחוז לחומי הארץ, אך הם מגבירים את חיל-המצב ועמידים לשמש חיל מאומן גוסף.

של "כוח-שדה-מובילי דרום-אפריקני" באפריקה המזרחית. מקץ חודש ימים הגיע הגוף העיקרי של כוחות-המלחמה הדרום-אפריקניים לקניה, יחידות המהוות גייס שלם, הכוח הגדול והמצויד ביותר אשר נשלח בזמן מן הזמנים מ-ברית אפריקה הדרומית". מר הופמייאר, מיניסטר הכספים, רשאי היה להתפאר בינואר 1941: "העלינו צבא המונה למעלה מ-120,000 איש, מזויין ומצויד בשלמות". אולי ימצא כי התישג הגדול ביותר של הדרום האפריקנים במלחמה זו הוא בשדה ההנדסה והטרנספורט. במשך ירחים, לפני שניתנה הפקודה להתקפה, היתה היחידה החשובה ביותר של הכוחות הדרום-אפריקניים פלוגת של סוללי-כבישים שנאספו מכל המשרדים לעבודות צבוריות בערי ה"יוניון". אין אנו מקיים לסול דרך משוכללת, אולם בטוחים-אנו כי נבנה ונקיים לשימוש דרך אשר בה תוכלנה שיירות-הצבא לעשות 40 מיל לשעה. בלי לשבור קפיצים, במקום 10 או 15 המילין שהן עושות כיום" - אמר-אז מנהל היחידה הזאת בשיחה. ערך מלאכת היחידה הוכח לאחר כמה חדשים, בשעה שהצבא הדרום-אפריקני עבר את גבול חבש על פני דרכים אשר, דומה היה שצבא לא יוכל לעבור בהן, כדברי אחד הכתבים. המהנדסים פילסו נתיב מוצק ורחב בתוך השממה במהירות מסתיעה של מיל אחד לשעה.

אימון חיל-הרגלים בקניה היה גמרץ ביותר. הם למדו לשאת בסופות טרופיות במחנה ארעי, ולנוע בחשאי בתוך החורש העבות. כיתה אחת עברה את שיא הקיסרות הבריטית בהליכה ממושכת. החיילים עשו 62 ק"מ ב-11½ שעות ועלו בזה על שיא 55 הק"מ שהגיע אליו אחד הגדודים ההודים. המסע התחיל ב-4 שעות בבוקר והאנשים נחו עשר דקות בכל שעה עד ארוחת הבוקר. בחום היום בצהרים נחו שלוש שעות והגיעו לחניה ב-8³⁰ בערב. דרכם היתה בחבל הקשה ביותר שבאדמת קניה, והאנשים שרו בלכתם כשהם עמוסים כל כליהם. רק 2 מתוך 150 איש לא הצליחו להגיע עד סוף המסע. אין להתפלא אפוא שהידיעות הבאות מחבש ומסומלי האיטלקית מדברות לעתים קרובות כל-כך על הישגיהם של אנשי דרום-אפריקה. בהתקפה על אל-ייבו פתחה יחידת-תותחנים דרום-אפריקנית, שזו לה הפעם הראשונה לפעולה, באש מדויקת להפליא, והשיגה פגיעות ישירות בשתי היחידות הראשונות. יחידות של רכב משוריין באיזור זה ובאיזורים אחרים בחזית אפריקה המזרחית הפתיעו את האויב, בהתקדמן על פני נוף קשה במהירות של ששים מיל לשעה. המכוניות עצמן נבנו בדרום אפריקה.

מיד אחרי פרוץ המלחמה הוחל בפעולה לייצור חמרי מלחמה בקנה-מידה גדול. כיום מייצרים כמה בתי-חרושת חמרי-נפץ, פגזים במכסת אלפים לשבוע, פצצות, רימונים ותחמושת רובים; מרגמות וכלי יריה; כלי רכב צבאיים מכל הסוגים, ובכללם גם מכוניות משוריינות.

אפריקה הדרומית, בדומה לניו-זילנד, שלחה מתנדבים רבים-לצי המלכותי והקימה "כוח פגז חופי". בחלקו אוירי ובחלקו ימי, אשר לו, בעיקר, נמטר תפקיד הגנת קו-החוף של ה"יוניון. כוח התעופה, שבתחילתו היה חדל-ערך בכמותו, נתפתח והיה לחיל קטן אך בר-ערך רב באיכותו, שליט על פני הג'ונגל והמדבר.